

О. В. Терешкович

АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА МУЛЬТИРЕЗИСТЕНТНИЙ ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ

ДУ "Національний інститут фізіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України"

Проведений ретроспективний аналіз результатів 406 операцій, виконаних у хворих на мультирезистентний туберкульоз легень (МРТБЛ), що прооперовані в клініці НІФП НАМНУ. Співвідношення чоловіки/жінки — 256 (63,1 %)/150(36,9 %). Віковий діапазон від 16 до 64 років (середній вік 36,1 роки).

Проаналізовані результати виконання наступних видів оперативних втручань.

Типові резекції частки легені (лобектомії, білобектомії) — прооперовано 114 (28,2 %) хворих. Ефективне лікування — у 105 хворих (92,1 %), післяопераційні (п/о) ускладнення або рецидиви МРТБЛ розвинулись у 7 (6,1 %) хворих, повторних операцій не проводилось. Ми вважаємо, що резекція легені в межах анатомічної частки (лобектомія, білобектомія) є найбільш раціональною операцією при МРТБ легень, при умові її радикальності.

Сегментарні (полісегментарні) резекції легень — виконано 59 (14,5 %) операцій. Ефективне лікування — у 57 (96,6 %) хворих. П/о ускладнення — 4 хворих (8,1 %); у всіх випадках ліквідовані консервативно. Рецидиви МРТБЛ — 2 (3,4 %) хворих (6,1 %).

Двобічні резекції при обмежених деструктивних формах МРТБ легень — прооперовано 19 (4,7 %) хворих. П/о ускладнення — 2 (10,5 %) хворих; П/о рецидивів і п/о летальності не було. Ефективність лікування склала 100 %.

Резекції легені з одномоментною торакопластиком в різних модифікаціях — прооперовано 44 (10,8 %) хворих. Ефективне лікування — у 38 (86,4 %) хворих. П/о ускладнення — 3 (6,8 %) хворих. П/о летальність — 3 (6,8 %) хворих. Рецидиви МРТБЛ в п/о періоді — 3 (6,8 %). Повторні операції з приводу п/о ускладнень — 2 (4,5 %) хворих. Ефективність оперативного лікування склала 86,4 %.

Двобічні етапні оперативні втручання з використанням різних видів торакопластики — прооперовано 10 (2,5 %) хворих. 9 (90,0 %) хворих прооперовані послідовно на обох легенях, 1 (10,0 %) хвора прооперована тричі (двічі на правій легені і один раз на лівій). П/о ускладнення — 2 (20,0 %) хворих, п/о летальність — 1 (10,0 %) хворий. Рецидив МРТБЛ в п/о періоді — 1 (10,0 %). Ефективність оперативного лікування склала 80,0 %.

Пневмонектомії, плевропневмонектомії — прооперовано 48 (11,8 %) хворих. Ефективне лікування у — 38 хворих

(79,2 %). Рецидиви і некурабельні п/о ускладнення — 7 (14,6 %). П/о летальність — 3 (6,3 %) хворих.

Одномоментна екстраплевральна торакопластика — прооперовано 38 (9,4 %) хворих. Ефективне лікування — у 30 (78,9 %) хворих. П/о ускладнення — 2 (5,3 %) хворих — ліквідовані консервативно. П/о летальність — 3 (7,9 %) пацієнтів; рецидиви МРТБЛ в п/о періоді - 5 (13,2 %) хворих.

Етапні оперативні втручання з використанням торакопластики у хворих з гнійно-септичними ускладненнями МРТБЛ — прооперовано 11 (2,7 %) хворих. Показанням до операції була хронічна емпієма плеври. Етапи лікування: I — відкрита торакостомія (або відкрита торакостомія з верхнім етапом торакопластики); II — верхньо-задня екстраплевральна торакопластика; III — міопластика залишкової плевральної порожнини, закриття торакостоми. П/о ускладнення — 1 хворий (9,1 %), п/о летальність — 1 хворий (9,1%). Ефективність оперативного лікування — 81,8 %.

Плевректомія з декортикацією легені або з резекцією легені (плевролобектомії) — прооперовано 19 (4,7 %) хворих. Ефективне лікування — 18 хворих (94,7%). У 1 (5,3%) пацієнта сформувалась емпієма плеври, що потребувало повторного оперативного втручання.

Відеоасистовані резекції легені (лобектомії, білобектомії, сегментарні резекції) — прооперовано 44 (10,8 %) хворих. Ефективне лікування у 41 (93,2 %) хворого; п/о ускладнення — 3 (6,8 %) хворих (неспроможність кукси бронха з формуванням обмеженої залишкової плевральної порожнини). П/о летальності і рецидивів МРТБ не було.

Висновок

Хірургічне лікування дозволяє підвищити ефективність лікування хворих на мультирезистентний туберкульоз легень і досягти виліковування у 78,9-100 % хворих, залежно від розповсюженості процесу і виду оперативного лікування.